

TEZA:

Nie ma podstaw do zawieszenia postępowania dyscyplinarnego z powodu wszczęcia postępowania karnego, w przypadku braku tożsamości przedmiotowo- podmiotowej z prowadzonym postępowaniem dyscyplinarnym.

Sygn. akt: **WO-205/22**

P O S T A N O W I E N I E

z dnia 23 lutego 2023 r.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny
Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie**

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Leszek Korczak
Sędziowie: SWSD Sławomir Pilipiec
SWSD Sławomir Bereza - sprawozdawca

Protokolant: Piotr Ciepínski

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2023 r. na posiedzeniu
sprawy radcy prawnego M.P. (nr wpisu ...)

na skutek zażalenia pełnomocnika Obwinionej na postanowienie Okręgowego Sądu
Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 3 października 2022 r.,
sygn. akt OSD 16/22 w przedmiocie odmowy zawieszenia postępowania

postanawia

- I. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;
- II. kosztami postępowania zażaleniowego obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wnioskiem złożonym do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej: OSD) w dniu 3 października 2022 r. pełnomocnik Obwinionej wniósł o zawieszenie postępowania dyscyplinarnego „do czasu ukończenia postępowania karnego przeciwko A. K., z uwagi na wniesione zawiadomienie o

możliwości popełnienia przestępstwa przez A.K., polegającego na fałszywym składaniu zeznań w dniu 15 lutego 2022 r. przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych oraz w dniu 29 sierpnia 2022 r. przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych.” Do wniosku dołączono zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa datowane na dzień 27 września 2022 r. i skierowane do Prokuratury Rejonowej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej: OSD) postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 3 października 2022 r. oddalił wniosek pełnomocnika Obwinionej o zawieszenie postępowania. W ocenie OSD przedmiotowy wniosek był niezasadny i miał na celu jedynie przedłużenie postępowania. Ponadto OSD wskazał, iż pełnomocnik Obwinionej nie przedstawił dowodu, iż jakiegokolwiek postępowanie karne zostało wszczęte przeciwko pokrzywdzonemu A. K.

Na powyższe postanowienie OSD z dnia 3 października 2022 r. zażalenia wniósł pełnomocnik Obwinionej, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 67 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 22 § 1 k.p.k., polegające na nieuzasadnionej odmowie zawieszenia postępowania dyscyplinarnego pomimo zaistnienia ku temu podstaw;
2. błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniały podstawy do zawieszenia postępowania, podczas gdy ustalenia i rozstrzygnięcie postępowania karnego może mieć istotny wpływ na wynik niniejszej sprawy;
3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § pkt 1 k.p.k. mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy oraz nieprzeprowadzeniu niezbędnych dowodów, które mogłyby być pozyskane w postępowaniu karnym przeciwko A.K.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty pełnomocnik Obwinionej wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zawieszenie postępowania dyscyplinarnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego przeciwko A. K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez OSD .

Wyższy Sąd Dyscyplinarny (dalej: WSD), po rozpatrzeniu złożonego zażalenia, uznał, iż nie zasługuje ono na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu, iż w wyniku zawiadomienia złożonego przez Obwinioną w sprawie niniejszej M. P. zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze, w którym Pan A. K. miałby status podejrzanego, a dotyczące składania przez niego fałszywych zeznań w toku postępowania dyscyplinarnego prowadzonego w stosunku do radcy prawnego M. P. Podkreślić należy, iż samo złożenie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa skutku takiego nie wywołuje. Powyższa okoliczność, na którą zwracał już uwagę OSD odmawiając zawieszenia postępowania dyscyplinarnego czyniła wniosek pełnomocnika Obwinionej niezasadnym, a wobec braku potwierdzenia takiej informacji w zażaleniu, czyni także niezasadnym złożone zażalenie. Na zasadność powyższego stwierdzenia nie ma wpływu okoliczność, iż Obwiniona złożyła – jak wynika wyłącznie z pisma Pokrzywdzonego A. K. z dnia 2 lutego 2023 r. - dwa prywatne akty oskarżenia do Sądu Rejonowego, na podstawie których zostały wszczęte dwie sprawy odpowiednio pod sygnaturami II K 327/22 i II K 328/22. Jednakże kopii ww. prywatnych aktów oskarżenia Obwiniona nie złożyła.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż zgodnie z art. 22 § 1 k.p.k., stosowanym w postępowaniu dyscyplinarnym na podstawie art. 74¹ ustawy o radcach prawnych: *„Jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, a w szczególności jeżeli nie można ująć oskarżonego albo nie może on brać udziału w postępowaniu z powodu choroby psychicznej lub innej ciężkiej choroby, postępowanie zawiesza się na czas trwania przeszkody.”* W komentarzu do art. 22 Kodeksu postępowania karnego pod redakcją prof. A. S. wskazano natomiast m.in. *„Na gruncie obowiązującej regulacji aktualne jest stanowisko, iż brak jest podstaw do przyjęcia dopuszczalności zawieszenia postępowania w celu oczekiwania na prejudycjalność werdyktu innego sądu (por. P. Hofmański, KPK. Komentarz, t. 1, 2011, s. 184; P. Hofmański, Samodzielność, s. 117; Z. Gostyński, S. Zabłocki, w: J. Bratoszewski i in., KPK. Komentarz, t. 1, 2004, s. 343; T. Grzegorzczak, KPK. Komentarz, 2014, s. 132).”*

Przenosząc powyższe na stan faktyczny sprawy niniejszej wskazać należy, iż okoliczność równoległego toczenia się postępowania karnego, które przedmiotowo lub podmiotowo jest tożsame z postępowaniem dyscyplinarnym nie stanowi długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania dyscyplinarnego w rozumieniu art. 22 § 1 k.p.k. .

Przypomnieć również należy, iż ustawa o radcach prawnych w art. 67 ust. 1 zawiera uregulowanie dotyczące zbiegu postępowań, stanowiąc, że *„Postępowanie*

dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Postępowanie dyscyplinarne może być jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.” Powyższy przepis – pomijając jego fakultatywny charakter – może znaleźć zastosowanie w przypadku tożsamości przedmiotowo-podmiotowej czynu objętego ww. postępowaniami. W stanie zaś sprawy niniejszej postępowanie karne (o ile jest w toku), z uwagi na które postępowanie dyscyplinarne powinno być – w ocenie Obwinionej – zawieszona dotyczy innego czynu popełnionego przez inną osobę. Istnienie związku w zakresie okoliczności faktycznych pomiędzy tymi czynami nie może stanowić przesłanki uzasadniającej zawieszenie postępowania. Powyższe czyni zarzut naruszenia art. 67 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 22 § 1 k.p.k. niezasadnym.

Zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Powyższe oznacza m.in., iż uprawnienia właściwego sądu dyscyplinarnego w zakresie przewodu sądowego są analogiczne jak uprawnienia sądu powszechnego. Na tle sprawy niniejszej brak jest więc okoliczności, które nie mogłyby zostać ustalone w toku postępowania dyscyplinarnego. Zwrócić przy tym należy uwagę, iż sąd dyscyplinarny wydając orzeczenie musi uwzględnić całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, podstawą wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne, a sporządzając uzasadnienie orzeczenia wskazać, jakie fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych.

Podkreślić należy, iż na tym etapie postępowania nie sposób uwzględnić zarzutu naruszenia art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez zaniechanie przez OSD wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, skoro sprawa niniejsza – na chwilę złożenia zażalenia - była jeszcze w toku. Równie niezasadny jest zarzut sformułowany o ww. przepisy, a dotyczący nieprzeprowadzenia dowodów, które mogłyby być pozyskane w postępowaniu karnym. W związku z powyższym wskazać należy, iż powyższy zarzut ma charakter warunkowy, oparty jest na okoliczności przyszłej i niepewnej. Ponadto, dowody pozyskane w postępowaniu karnym, cokolwiek pełnomocnik Obwinionej miał na myśli, mogą być na równi pozyskane i przeprowadzone w toku postępowania dyscyplinarnego. Ubocznie zaznaczyć należy, iż

wskazane w zażaleniu rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonego zostaną zapewne dostrzeżone przez OSD w Białymstoku i ocenione z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Powyższe rozbieżności i powstałe ewentualnie na ich tle wątpliwości nie stanowią natomiast przeszkody do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

WSD nie dostrzega także jakiegokolwiek błędu w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę postanowienia o odmowie zawieszenia postępowania.

Podsumowując, brak jest uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że w sprawie niniejszej zaistniała długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania dyscyplinarnego, co czyniło odmowę zawieszenia postępowania w pełni uzasadnioną.

Wskazać ponadto należy, iż wiadomością przekazaną za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w dniu 15 lutego 2023 r. Obwiniona poinformowała, iż *„w drodze porozumienia został rozwiązany stosunek pełnomocnictwa dla radcy prawnego A. S. w sprawie WO- 205/22”* (w nawiązaniu do powyższej wiadomości w dniu 23 lutego 2023 r. wpłynęło pismo r.pr. A. S. wraz z załącznikiem w postaci oświadczenia obwinionej o rozwiązanie stosunku obrończego). Następnie Obwiniona, kolejną wiadomością z dnia 22 lutego 2023 r., przesłaną w tożsamy sposób, wniosła o odroczenie – jak wskazała – *„rozprawy”* w sprawie niniejszej, w której chciałaby brać udział. Obwiniona oświadczyła, iż znajduje się w szpitalu, na dowód czego dołączyła zaświadczenie lekarskie.

W związku z powyższym przywołać należy art. 464 k.p.k. regulujący zasady udziału stron oraz obrońców i pełnomocników w posiedzeniu sądu odwoławczego rozpoznającego zażalenie. Prawo udziału zachodzi w przypadku, gdy rozpoznawane jest zażalenie na postanowienie kończące postępowanie oraz inne wymienione wprost w § 1 ww. przepisu. Postanowienie o odmowie zawieszenia postępowania nie należy natomiast do żadnej z kategorii postanowień wymienionych w ww. przepisie. Tym samym udział stron jest uzależniony do zgody sądu odwoławczego (art. 464 § 2 k.p.k.), co jednak w sprawie niniejszej nie miało miejsca. Mając więc na uwadze, iż udział w posiedzeniu jak w sprawie niniejszej nie stanowi prawa Obwinionej, to jej wniosek o odroczenie terminu posiedzenia nie mógł być uwzględniony.

Niezależnie od powyższego zwrócić należy uwagę, iż w przesłanym przez Obwinioną zaświadczeniu lekarskim, wystawionym w dniu 21 lutego 2023 r. znajduje się informacja, iż Obwiniona przebywa w szpitalu *„od dnia 20.02.2023 r. i nadal”*. W

ocenie WSD z takiego sformułowania nie wynika, aby Obwiniona była niezdolna z powodu choroby do udziału w posiedzeniu WSD w dniu 23 lutego 2023 r., co skutkuje odmową uznania nieobecności za należycie usprawiedliwioną, a tym samym nie zaszła przesłanka uzasadniająca wstrzymanie rozpoznania sprawy (art. 68³ ust. 2 ustawy o radcach prawnych).

Mając powyższe na uwadze Wyższy Sąd Dyscyplinarny postanowił jak w sentencji.